

Obsah

Dosso Spirano.....	2
Bocca Navene.....	4
Lago di Cavedine.....	6
Lago di Tenno.....	8
Malga Campo.....	9
Ex. Malga Fiavei (637).....	10
Mga. Vallestre (a Pianaura).....	11
Monte Altissimo.....	13
Komentáře.....	14
Monte Baldo.....	16
Komentář.....	16
Monte Misone.....	18
Monte Velo.....	20
Pasubio: Strada degli Eroi a Rif. Generale Achille Papa.....	21
Komentář.....	22
Passo Guil.....	26
Varianta Passo Nota.....	27
Passo Tremalzo.....	28
Komentáře.....	29
Rif. Nino Pernici.....	30
Rif. S. Pietro.....	32
Santa Barbara.....	34
Val di Tovo (885 mnm).....	36
Další doporučené trasy a lokality.....	38

Dosso Spirano

1275 m

Trasa Dosso Spirano, resp. cesta č. 6 do Navene je dalším supr kouskem v těsné blízkosti Torbole. Kombinuje asfaltové stoupání a sjezd terénem zpátky k jezeru. Pokud je nám známo, německý Bike na této trase pořádá v rámci festivalu kursy techniky jízdy, a je fakt, že i nás „šestka“ jednoduše přinutila jet i věci na který bychom si předtím netroufli ani pomyslet prostě proto, že nechcete strávit většinu z téměř 7,5 km cesty dolu vedle biku. (Popis necháváme v původní verzi z roku 2000, tedy i s tím zakufrováním... A ještě jedna poznámka k popisu: tuto trasu jsme později absolvovali na celobrcích a nesjízdné „trialové úseky“ jsme tak nějak už nemohli najít, takže to s nima není tak horký;)

Ráno jsme vyrazili z kempu Maroadi do **Torbole** a po projetí hlavní křižovatky ve směru na Malcesine jsme odbočili vlevo na náměstíčko, odkud jsme stoupali po úzké silnici mezi baráčky na rozdvojkou, kde je nutné jet vpravo na olivový park neboli **Parco**. Cesta tímto parkem se dost zužuje, strmí a vede po kamenité cestě serpentínami nahoru do osady, kde jsme odbočili doprava a po asfaltové silnici (je to ta samá po které jsme se vraceli z Mte. Altissimo) zatáčkami stoupali přes **Malga Zures** (720 m n.m.).

Pokračujeme podél špičkového výhledu na jezero dál kolem Doss Casina směrem k hoře Monte Varagna až do výšky 1275 m (k odbočce na vodní pramen Acqua della Selva s nepitnou vodou), kde jsme ovšem zabohta nebyli schopni najít cestu ke stezce č. 6 (značení v Itálii je tak trochu kapitola sama pro sebe...). Zklamání ze zbytečného vysílení jsme sjeli nazpátek k vysílačům (nebo anténám, jsou jasně vidět i z Torbole), které ční při stoupání nad silnicí vlevo. Zde jsme tedy odbočili z asfaltu vpravo (opět z pohledu jízdy nahoru).

Po překonání závory jsme pokračovali v mírném stoupání cca 500 m k odbočce, kde je nutné se dát vlevo a pokračovat ve stoupání (již lesem) až k bodu, kde se s touto cestou konečně slučuje cesta č. 6. Odtud začínáme pozvolna masivem pod Monte Altissimo padat dolů po stále více kultovnější stezce s mnoha kamennými překážkami i několika pro nás místy nesjízdnými trialovými úseky k opuštěné chatě Forestale pod kótou **Dosso Spirano** (874 m n.m.).

Po chvilce odpočinku jsme pokračovali singlem mnoha vracečkami v nekonečném sjezdu a po napojení na těžkou šotolinu sjížděli poměrně dost rychle do městečka Navene s všudypřítomnými surfery na břehu jezera. Z Navene nám již nezbývalo nic jiného než návrat po hlavní silnici podél Gardy do Torbole (cca 8 km).

Ačkoliv je tato etapa relativně krátká a mohla by se jevit jako oddychová, opak je pravdou. Převýšení opět do výšek přes 1000 m n.m. a zmíněná DH vložka jsou zárukou kvalitního mtb skotačení.

Bocca Navene

Využít výhod lanovky na Baldo lze několika způsoby, mezi ty zásadní patří mj. zkratka na Altissimo/601 nebo snadný nástup na jednu z legend na Gardě, DH od knajpy **Bocca di Navene** po značeném sentieru 634 rovnou dolů do Navene. 634 (zejména ve spojení s 651) je jedna z těch výborných příležitostí vyzkoušet, kde vlastně jsou hranice našich riding skills. Ačkoli k rybníku už nějaký ten pátek jezdíme, na tenhle tmavý lesní singl došlo až nyní, v září 2008. Nejsnadněji se na začátek týhle libovky dostanete po šotolině / asfaltu od horní stanice přes **Malga Zocchi di Sopra** dolů na hlavní a pak doleva pár metrů právě k hospodě Bocca Navene.

Dobrodružnější povahy ovšem od lanovky vyšlápnu krátké stoupání na hřeben a s Gardou přímo pod sebou si to po 651 hrnou na vyhlídku nad **Cime di Ventrar** (1751m). Odtud doprava podél ohrady, sklon začíná být zajímavější, cesta po hraně se stáčí nejprve doleva, pak už to dál nejde, takže doprava, mno a někde v těchto místech si budete říkat „hm, proč mam sebou kolo?“. Nicméně ačkoliv to nevypadá, toho nošení zas tolik není (záleží samosebou na co se kdo právě cítí), po několika desítkách metrů lze zase jet, a i když sklon je i nadále přísný, miniaturní jezírko a cesta z Balda jsou již na dosah.

Kdo toho nemá dost, nechává i dál asfalt asfaltem a míří lehce vlevo dál po Sentiero Naturalistico do remízku. Zde ho očekává singl z mnoha technickými pasážemi, čemuž vévodí pravotočivá zatáčka na skále u vyhlídky na Gardu. Je to stále 651. Nakonec nezbývá než sjet zbylých pár set metrů již po asfaltu na křižovatku a odtud doleva k novotou vonící **Rifugio Bocca di Navene**. I když už teď máme za sebou poměrně silný zážitek a –325 výškových, teprve zde je začátek toho, kvůli čemu jsme si ráno přivstali.

Pod pravou teráskou hospody (1425m) je nenápadná rampa jakoby na vysypávání bordelu, pak popelnice, pak to chvíli vypadá na přírodní WC, ale tím se nenechte zmást, jste správně. Samotnou 634ku bych rozlišil na dvě zcela odlišné verze: za sucha a za mokra. My jsme tam naburáceli právě po noční bouři. Z toho, co se tam na počátku odehrálo vyvozují tento závěr: jet tam, pouze když to bude suchý, pokud za mokra, tak na to mít vhodný pláště (rozhodně něco širšího) a v obou případech pořádné brzdy. Já jsem tyhle kluzký bílý šutry nechal vychutnat svému zadnímu Ralfíkovi v provedení 2,25 a nutno přiznat, že mu zrovna moc nevoněli. Snad by ani nevadilo, že celej úvodní úsek až k první odbočce na cestu č. 6 je hodně skloněnej. Tahle část je ale bohužel už tak rozmlácená od náporu bikerů, že se to dá srovnat snad jen z nejroztříbenějšími úseky na 601. Jede se neustále po volných kamenech všemožných velikostí, který se střídají s holou skálou a do toho sem tam nějaká ta kláda co by schody. Zkrátka moc jsme si to v tom vlhku neužili a metrů, kde jsem měl nohu z pedálu nebo křusal vedle šemíka bylo na můj vkus až příliš mnoho.

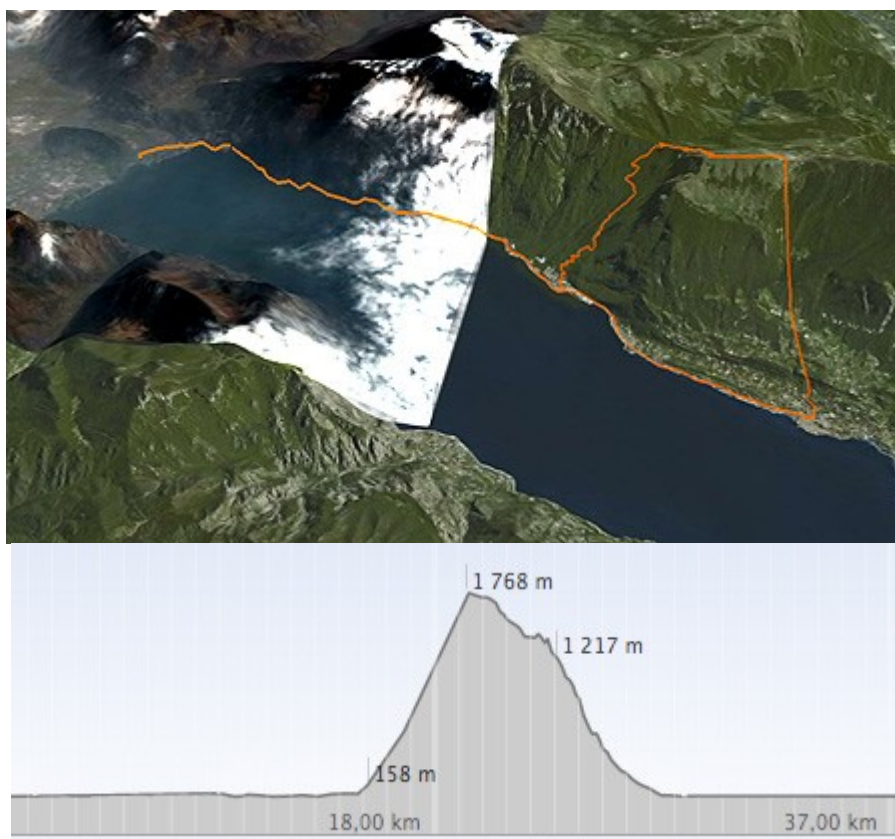
Co se ovšem nestalo za zmiňovanou první odbočkou. Sklon se mírní, šutry osychají a i když stále převládá víceméně suť, dá už se jet plynuleji. Navíc s ubývajícím nadmořskou výškou je to čím dál lepší. Ukrajujeme další a další metry, mijíme odbočku na 6bis, dáváme se opět jako prvním případě doleva a pokračujeme stále nekonečnými serpentínami směr Navene. Nakonec se ocitáme na vrstevnicové cestě č. 4. Zde je potřeba se rozhodnout, kudy to do Navene sesmrknout. Možnosti jsou v podstatě 2: skauti doprava a poté se napojit na závěr č. 6 z Dosso Spirano, nebo doleva a posléze uhnout ze 4řky lehce doprava k závoři se zákazem. Chtěl bych zdůraznit, že by mě ani nenapadlo někoho navádět jet právě tudy.

Protože pokud zvolíte první, čistou variantu, dojedete zbylých 300 výškových k jezeru krásně po nezáživném šotrvěgu/asfaltu a tím pádem přijdete jenom o prvotřídní superzachovalej singlik se spoustou vraceček, čili o famózní finále. Takhle nějak možná 634ka kdysi dávno vypadala.. Na

asfalt v tomto případě můžete zapomenout a potkáte ho až po té, co na něj sestoupíte na konci singlu dírou v plotě na hlavní v Navene. Je ovšem docela možný, že ta díra tam zrovna nebude nebo rovnou narazíte na obtížnější překážku v podobě nějakýho toho Carabiniéra. Je to tedy na vás.

Závěrem lze konstatovat, že 634 je přesně tou trasou typu: „Pěkný, ale jednou to stačilo.“ A ještě jedna poznámka: je to sice pořád z kopce, ale rozhodně nepodceňte zásoby pití. Žádná procházka to není a zahrádky v Navene jsou, ač se to nezdá, pěkně daleko.

Představu, jak to tam vypadá, včetně vrchní části na 651, si lze udělat [tady](#).

Lago di Cavedine

241 m, pouze pro echt vyletňáky

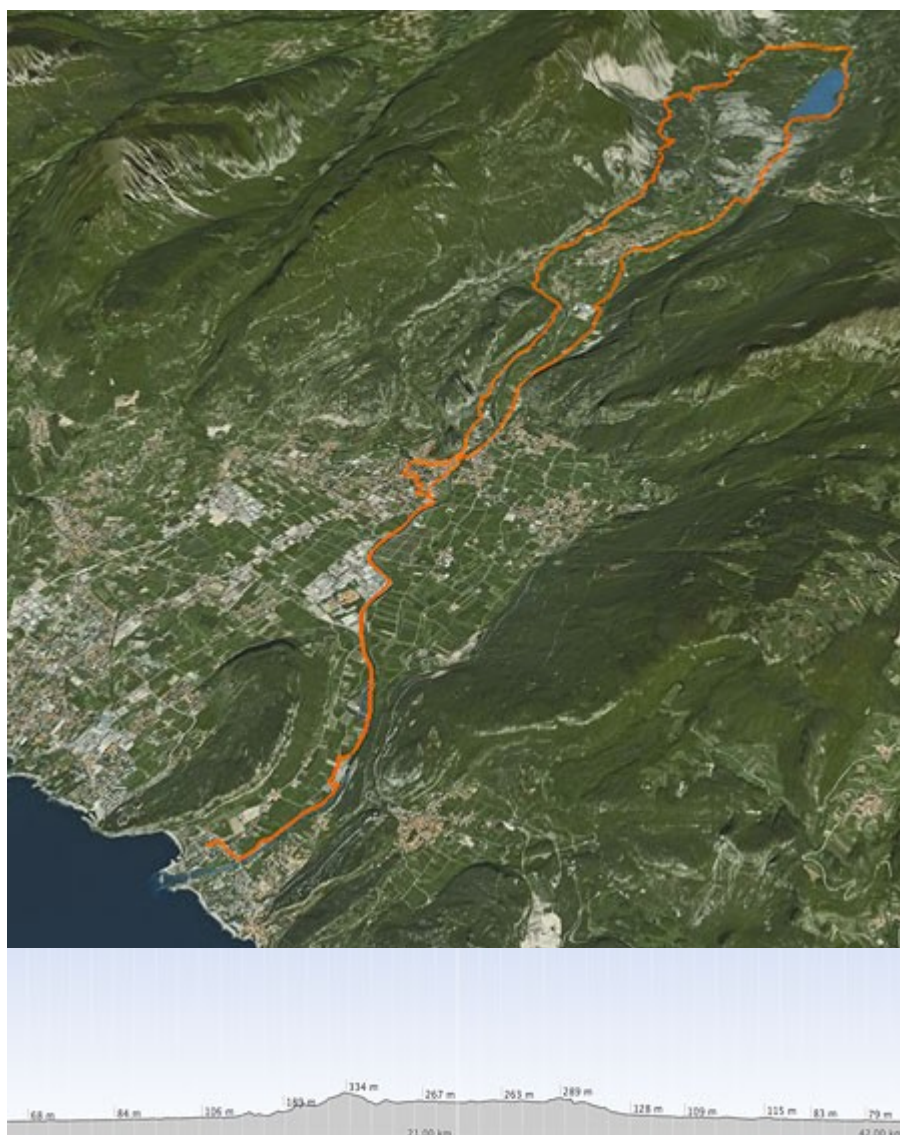
S manželkami vyrazíme z Torbole po cyklostezce podél řeky Sarca do města **Arco**. Jedeme městem až k semaforům před mostem. Ty projíždíme rovně a pokračujeme po asfaltové silnici pod zříceninou hradu vedoucí kolem hřiště a kempu. Po levé straně máme vyhlášený parádní skalní masiv, kde mohou dobré oči spatřit mnoho pasoucích se kobylek v podobě zavěšených horolezců. Silnice se zhruba po 4 kilometrech stáčí doleva a u vsi **Ceniga** mění v šotolinu, po které valíme směrem k Dro. Krátkým, ale fajnovým sjezdíkem se dostáváme na silnici ve městě Dro. Neodbočujeme doprava do města. Jedeme vlevo, míjíme odbočku vlevo na značenou cestu č. 425, zhruba po 1 kilometru máme napravo studánku (možno nabrat pitnou vodu) a za dalších pár set metrů přijíždíme k hlavní silnici.

Nedoporučuji odbočit na zmíněnou turistickou cestu 425. Kopíruje sice hlavní silnici, ale je na mnoha místech nesjízdná. Mohu to potvrdit z vlastní zkušenosti, kdy jsem se chtěl vyhnout asfaltovému úseku po hlavní. Pokračujeme tedy po silnici nahoru doleva směrem městečko Pietramurata. Asi po kilometru odbočujeme z hlavní na lesní cestu k jezírku **Lago Bagatol** (169 m n.m.) a po objetí závory stoupáme lesem nahoru. Držíme se stále hlavní cesty, která nás dovede několika zákrutami k rozcestí. Nahoru doleva nejezděte i když to tam láká. Jedeme rovně, střídavě nahoru a dolů. Po chvilce se dostáváme k jakési odbočce, kdy uhýbáme doleva prudce nahoru na zúženou pěšinu mezi nízkým porostem. Jedeme nebo místy vedeme kola zhruba 200 m až k šotolinové cestě, kterou se dáváme dolů.

Po několika stech metrech sjíždíme velice technicky náročný, dost strmý, ale krátký úsek (cca 150 m, pro někoho to bude dost možná jediný libový úsek celé trasy...) po jehož zdolání jedeme stále dolů zpět k hlavní silnici. (pozn. úsek od Lago Bagatol lze také vynechat a jet stále po hlavní až sem). Po ní valíme zhruba 3 kilometry do městečka **Pietramurata**. Sjíždíme z hlavní doprava a projíždíme městem. Zde se už držíme směrových šipek s nápisem **Cavedine**, které nás k jezeru již bezpečně doprovází. Jedeme podél jezera ve kterém je možné se vykoupat nebo spíš důkladně zchladit, protože voda moc teplá není.

Od jezera se mírným stoupáním a pak sjezdíkem dostáváme na křižovatku silnic pod hradem Drena. Sjíždíme dolů do města **Dro** až k přemostění hlavní silnice, před kterým odbočujeme doleva mezi vinice. Po úzké asfaltce stále mírně klesáme a držíme se zhruba hlavním směrem (hrad v Arcu je celou dobu vidět), mírně vlevo. Po pár kilometrech se dostáváme na konec (respektive začátek) vinice a přijíždíme k hlavní silnici u St. Martino. Jedeme chvilku po hlavní, která nás dovede zpět do Arca, odkud se již po cyklostezce podél řeky Sarca vracíme do Torbole.

Trasa k jezeru Cavedine je velmi lehká. Díky malému převýšení fyzicky nenáročná, vhodná pro méně zdatné ženy a děti.

Lago di Tenno

628 m

Tohle vlastně není etapa v pravém slova smyslu, jde spíš o tip na vejlet. My jsme tuto trasu absolvovali po krapet peprnějším seznámením se s nočním životem v Rivě a Torbole, když jsme se po ránu postupně scházeli v kempu. Takže to byl takovej odpolední výšvih na rozdejkání.

Výjezd z **Torbole**, kemp Maroadi po pláži směrem na Rivu. Po průjezdu Rivou jsme stoupali po hlavní silnici směrem k tunelu na Lago di Ledro, odtud přes městečko **Pranzo** stále po asfaltu přímo k jezeru **Tenno** (570 m). Na břehu tohoto přírodního skvostu s průzračnou vodou jsme chvíli porozjímali a pak se přes kótu **Mattoni** (nejvyšší bod dne 628 m) rozjeli dolů do starobylé vesničky **Ville del Monte**. U Cavioly nastala příležitost napojit se na cestu 401, a po absolvování kamenitého sjezdu jsme se octli v **Tennu**, kde je možnost se dát pod hradbou hradu do Rivy, nebo po projetí městem zvolit terén / silnice / terén přes Varignano do **Arca**. Vlastně cest dolů je na placku před jezerem nesčetně a v podstatě je na libovůli každého, kterak se dolu dostat, protože při neustálém výhledu na Brione nebo hrad v Arcu zde zabloudit nelze.

Malga Campo

1534 m

Výšvih na Malga Campo patřil k tomu nejlepšímu co jsme na Gardě sjeli (i když – Garda prostě nemá slabý místo;) Z kempu v **Torbole** jsme opět po cyklistické stezce podél řeky Sarca dojeli do městečka **Arco** a přešli most přes řeku. Tady jsme pokračovali od mostu rovně a v zápětí odbočili mírně doleva do uličky, která nás přivedla na křižovatku, kde jsme se po odbočení vlevo drželi směru San Martino, do **Molety**. Po několika stech metrů jízdy po hlavní silnici jsme odbočili doprava a asfaltovou silničkou mezi vinicemi jeli stále po rovině, do osady **Maso Giare** (106 m n.m.).

Po průjezdu osadou jsme pokračovali stále mezi vinicemi k městu Dro, které jsme pak měli po levici. Orientace ve vinici je podle mapy téměř nemožná, tak je dobré se držet stále co nejvíce přímým směrem ke zřícenině hradu Drena, která je dobře viditelná. Od města Dro se již začalo po silnici pozvolna stoupat k hradu do městečka nesoucí stejné jméno, tedy **Drena** (376 m n.m.). Po krátké pauze jsme vyrazili od hradu úzkými uličkami městem, kde je opět velice obtížná orientace na **Maso Michelotti** (608 m n.m.).

Odtud začíná kultovní stoupaní na Malga Campo. 10 km serpentínami po asfaltu (je jich asi 16 a každá má své jméno napsané na kameni) do výšky 1385 m n.m. bylo krapet náročnějších, jelikož se už začala projevovat celková únava z předešlých dnů (byl to poslední, 6. den). Po delší pauze na **Malga Campo** jsme pokračovali po louce vpravo přes osadu Malga Pedrini po cestě č. 666 k hřebenu **Pala delo Stivo**. Cesta loukou přecházela v poměrně dost výživné, ale krátké stoupaní, které končilo u dřevěného křížku na vrcholu již zmíněného hřebenu (1534 m n.m.).

Po objetí dřevěné závory jsme již začali klesat po supr šotru (asi 1 km) až k odbočce, kde je nutné se dát doleva a jet kvalitní šotolinkou až na cestu č. 669. Zde je třeba dávat bedlivý pozor, protože sjezd končí špatně viditelnou železnou závorou. Cestou č. 669 jsme jeli po překonání závory doleva a zhruba po 5,5 km dorazili k naší známé chatě **Monte Velo** (1020 m n.m.).

Od chaty jsme se dali dolů na asfaltovou silnici, po které jsme přijeli k zatáčce u chaty **S. Francesco**, kde jsme odbočili vlevo a jeli lesem až k závoře. Po chvilce stoupaní jsme opět sjížděli dolů nádhernou kamenitou cestou přecházející opět v super šotolinu, kde se na přehledných rovinkách dá v klidu dosáhnout rychlosti přes 7 pěték/h (díky čemuž se mnozí nevešli do zatáček, tak bacha na to!!!). Sjezd dlouhý téměř 8 km končí ve vsi **Bolognano** odkud již nebyl problém se dostat zpět do Arca (uličkami prostě dolů k mostu). Návrat z Arca do Torbole je již po známé stezce podél Sarcy.

Ex. Malga Fiavei (637)

Pojem Malga (nebo také Gobbi) **Fiavei** se na tomto serveru již objevil. Jednou v souvislosti s Monte Velo a podruhé v popisu Santa Barbara. V něm se také píše o zbrklém rozhodnutí nepokračovat po 637 do Naga a proto jsme se rozhodli, jak se právě v září 2008 ukázalo, tuto zásadní chybu napravit.

Pro nástup jsme zvolili stejný začátek jako v případě S. Barbary – z Torbole přes Nago po cyklowégu do Loppia a odtud jsme po státní začali stoupat do Valle S. Fellice. Stoupáme až do **Pannone**, ovšem za ním nastává změna, z hlavní v první pravotočivé vracečce odbočujeme doleva nahoru na vedlejší. Stoupání se stáčí vpravo a my se ocitáme mezi políčky **Giresole** pod masivem Monte Creina. Po krátké pauzičce, kterou jsme si dopřáli u kapličky, pokračujeme mírnými sjezdy/výjezdy pod hlavní hřeben, který je jasně vidět napravo před námi. Na Y rozbočkách stále sledujeme šipky **Naranch** (v některých mapách též Narango).

Pohybujeme se v nadmořské výšce + – 850, vjíždíme do lesa a na Y rozcestí se dáváme doprava nahoru, čímž opouštíme směr Naranch. V tomto místě je také šipka MTB, ukazující sice v protisměru, my ale víme, že jedeme správně – začíná stoupání do přesně 1000 mnm nad Gobbi Fiavei. Tento rozbitý hardkorový kousek jsme viděli vyjet XC němčíkem, ale i ten se párkrát zavzdušnil a na jeden záťah to nedal (navíc nám prozradil, že do těchto míst se dostal z Naga v podstatě terénem, což by zřejmě znamenalo jet přes Tommaso a Campedello – také jsme tuto variantu zvažovali, ale jeli jsme bez mapy, takže jsme se radši drželi hlavních – pokud jste to někdo absolvoval, dejte vědět do komentáře). My jsme se samo nijak nerozpakovali a v prudších pasážích jsme bez uzardění podél našich 14kilových šemíků kráčeli.

Ostatně to už se skoro ocitáme na křižovatce s 637. Odtud se tedy dá pokračovat jak na Barbaru a Velo, tak do Arca nebo Naga. Dávame se doleva dolů, čímž se ocitáme na známém parádním úseku k **Malga Fiavei**. Přijíždíme k této opuštěné salaši a neopomenem popojet na hranu hřebenu s vyhlídkou na Gardu. Tento hřeben nabízí variantu jet přímo lesem, vlastně nedaleko hrany, po nádherných singlech, které takřka neunesou stopy mega bikiingu, který se na Gardě rok co rok odehrává. Znamená to ale pečlivě sledovat po levé ruce odbočky z hlavního šotru a pak je v lese následovat. Jsou to jen nenápadné červeno-bílé pruhy na užších kmenech menších stromů, nicméně odměna je sladká, vylepšená opět několika výhledy na Gardu.

Zhruba v 500 nad mořem nás to vyplivlo zpátky na hlavní šotolinu a nacházíme se v poslední vracečce před rovnějším úsekem k Dosso della Costa a dál do Arca. Tady zvyšujeme soustředění a snažíme se najít po levé ruce odbočku na 637 směr **Nago**. Ta se nachází zhruba 250 m za zmíněnou vracečkou a decentní je slabý slovo proto, jakým způsobem je označena. Opět pouze červeno-bílý pruh s asi 2cm nápisem 637 vyvedeným do kůry stromu snad propiskou. Nicméně má to své výhody. Většina lidí tohle místo mine a my se znova dostáváme na skoro netknutý singl. Následné bezvadné značení zbývajících kilometrů nás vedlo k přesvědčení, že místní autority prostě nechtěj nechat úplně všechno naospas masám.

Po zbytek cesty si, až na jeden úsek v místě rekonstrukce jakési horské boudy, užíváme perfektně značeného echtovního singliku 637 z mnoha technickými výzvami, který končí v podstatě až v Nagu. Nádhera. V první tankstelle doplňujeme tekutiny, načež si zpestřujeme závěr přejezdem na konec 601ničky a olivovým Parcem se po úzkých chodníčcích sesouváme kolem kultovního bazénku ve tvaru Gardy do Torbole.

(G-Earth náhled a profil sem frknu hned jak Google nahradí tu mazaninu místo severu Gardy něčím normálnějším.)

Mga. Vallestre (a Pianaura)

Výšvih na Malga Vallestre je dalším zpestřením tras na **Monte Velo**. Zároveň je to ale i další výzva pro ty, co na Gardě prohánějí šemíky s přeci jen tím nějakým centimentrem zdvihu (zejména vzadu) navíc. Jedná se v podstatě o to, zburácet z necelých 1500 m až téměř do Arca poměrně výživným singlem, kde opravdu není nouze o nejrůznější FR lahůdky typu metrové schody, volné šutry ve vracečkách nebo brutální sklon.

Po krátké konzumační pauzičce tedy pokračujeme za knajpou Mt. Velo po značeném šotru 608 (směr Stivo), aby jsme z něj po pár stech metrech na Y-rozcestníku odbočili doleva na cestu č. 669. Ta nás mírným stoupáním vede úbočím Stiva, načež překonává hřeben pod kótou **Cargolini**. Mírným stoupáním/klesáním se dostáváme k odbočce na **Malga Campo** (jedná se o stejnou cestu, po které jsme druhdy z Mga. Campo přijeli). Tady je třeba se z lehkým sebezapřením zakousnout do zhruba 3,5 km a 400 m převýšení.

Cesta vede neustále lesem ve stínu a sklon není nikterak drastický, takže se to dá přežít. Nakonec se octnete na loukách u **Mga. Vallestre**, přičemž po pravé ruce uvidíte cestu 666 vedoucí z Mte. Stivo. To je jednoznačné znamení hledat po levé ruce začátek cesty 668. Veškeré dostupné mapy i průvodce se v tomto místě značně odlišují od reality, tak to chce trochu trpělivosti. My jsme to nakonec vyřešili tak, že jsme dojeli nově zbudovanou cestou k stavením a maštálím pod rybníkem a tam jsme narazili na vyjetou stopu, která nás k 668mičce dovedla.

Mno a tady to začíná. Můžu vás ubezpečit, že moc podobných atrakcí na Gardě nenajdete. Pro začátek je to nějakých –670m na 3 km(!). Cesta (píšu cesta, ale chvílemi to připomíná spíše vyschlé koryto horského potoka) vytrvale klesá, spousty volných šutrů, kořenů a listů jsou zárukou, že se rozhodně nebudete nudit. Bez kotoučů se snad ani nemá cenu dolu pouštět a jejich větší průměr zcela jistě nebude na škodu. A samosebou se tady projeví lépe než kde jinde, jak je na tom kdo z technikou i fyzickou. Sluší se asi podotknout, že i my jsme si tak na 3–4 úplný libovky netroufli a sesmrkli jsme je bez emocí po kufrech.

Jsme v 790 nad mořem a první část je za námi v místě, kde se 668 opět setkává s 669 (v podstatě je to taky varianta, kdo se nechce škrábat na Mga. Vallestre, může se napojit tady). 669vítku jen přejíždíme a pouštíme se asi do nejlepší části této trasy (a vlastně i Gardy) – singlům, které nás dovedou do vyhlášené **Pianaury**. Tady už je možné to trochu pustit, vyjetá hlavní stopa je mnohem plynulejší i když ani tady není nouze o nějaký ten peprnější kousek. Nicméně nakonec jsme se vyloupili u asfaltky pod **Mt. Ben**, kde je odpočívadlo a křížek, čili příležitost porozjímat a načerpat trochu sil do závěru. Asi 640mm v tomto místě.

Zde je možné se rozhodnout, kterýmže z vytuněných singlů Pianaury projet. My jsme zůstali na 668, z které jsme posléze odbočili na 667 a ta nás dovedla do Moletty. Ale i pokud zvolíte některou z odboček, nebudete nejspíš litovat, naopak, singly dolu k Sarce vedou parádními skalními útvary a výjimkou nejsou ani přírodní tunely. Tato třetí část je pověstnou třešničkou na topu tohoto extra kousku. Na parkovišti na konci 667 ještě chvilku nechápavě zíráme na skills volnolezců v parádní negativně skloněný stěně, načež se odebíráme na obligátní vajcen do Arca na náměstí. Závěr obstaral jako obvykle cyklowég do Torbole. Celkem zhruba 44 kiláků.

Monte Altissimo

2079 m

V 7,30 vyrážíme z Torbole na nejvyšší kopec, který se dá v okolí Gardy sjet. Po hlavní silnici podél Gardy do města **Malcesine**, odkud jsme se nechali vytáhnout lanovkou (14 EUR s bikem) na **Monte Baldo** (1752 m n. m.). Tam jsme se nezapomněli potěšit neskutečným pohledem na Tremalzo se zasněženými vrcholama nedalekých třítisícovek v pozadí. Po chvilce vyhlížení a přípravy na celkem hustej šoterovej sjezdík jsme vyburáceli po cestě dolů přes **Malga Zocchi di Sopra** (1630 m n.m.) směrem na Bocca Navene. Na tříkilometrovým sjezdu s převýšením –327 m se rychlost nabírá velice snadno a tak je dobrý si dát bacha, hlavně v zatáčkách, na driftík předního kola (pozn.: bejvávalo – teď je to celý vyasfaltovaný kvůli rekonstrukci lanovky).

Dole na silnici, na kterou jsme narazili (1430 m n. m.), je nutné odbočit doleva a pokračovat po asfaltu nahoru do sedla s chalupou **Graziani** (1620 m n. m.) tak, jak je popsáno v trase Monte Baldo. Od Rif. Graziani jsme už podle ukazatelů začali stoupat po šotolinový cestě č. 633 na Monte Altissimo. Stoupání nám občas ztěžovali hodně rozmlácený úseky a tak jsme i párkrát kráčeli vedle kola. Těžké však není, pokud se zrovna teplota nevyšplhá někam ke 30°C a slunce to nepere právě do jižního svahu Altissima, kde zrovna stoupáte. Zhruba po 80 minutách jsme se dostali na vrchol k chatě Altissimo, kde mají výtečný točený pivko a štrůdlík, takže doporučujeme. Z Altissima je to už furt jenom z kopce, takže není třeba z vrcholu pospíchat, protože výhledy na všechny světové strany ze zákopů z 1. světové války stojí rozhodně za to. V každém případě se postupně psychicky připravujte na hardkore, který bude v úvodních metrech sjezdu ke Gardě následovat.

Spustili jsme se tedy po cestě č. 601 dolů. Sjezdík proložený triálkem sice není dlouhý, ale pro freeridový labužníky je to fakt bonbónek. Na necelých dvou kilometrech spadneme zhruba o –300 m a dostaneme se k **Malga Campiglio** (1720 m n. m.). Na křižovatce cest 601 a 624 jsme odbočili vlevo a jeli stále po legendární šestsetjedničce. Cesta postupně přechází v silnici, a tak se zde můžete rozhodnout, zda pokračovat po asfaltu nebo terénem. Asfalt je sice rychlejší, ale technicky nenáročnej, proto ti zásadovější dávají přednost další lahůdce, původní krkolomnější cestě protínající právě asfaltové serpentiny. Někteří z nás si to sfrkli skoro celý, ale z vlastní zkušenosti vím, že absolvovat zmíněnej sjezd úzkými, místy poměrně strmými kamenitými pěšinami je náročný natolik, že dát si občas úsek po asfaltu je příjemnej odfrk, můžete se totiž rozhodovat skoro v každý další serpentíně.

Tímto sjezdem s převýšením –700 m jsme se dostali do osady **Malga Casina**. Odtud již většina z nás pokračovala dolů po silnici. Po objetí kóty **Doss Casina** (978 m n. m.) míjíme odbočku vlevo na slavné Dosso Spirano a svištíme po silnici, kterou jsme právě v trase Dosso Spirano stoupali nahoru. Po pár minutách supr rychlý jízdy jsme dole. Podle popisu trasy Dosso Spirano pak není problém sjet opačným směrem do Torbole právě cestou vedoucí k Malga Zures. My jsme tentokrát zkusili jet až do města Nago a po celkem frekventované cyklostezce jsme se vrátili do Torbole. Taky to nebylo špatný.

Závěrem lze konstatovat, že trasa Monte Altissimo není zas tak fyzicky náročná, nicméně je zapotřebí sem tam ovládat trochu více techniky při jízdě dolů. Díky velké nadmořské výšce v těsné blízkosti jezera patří rozhodně mezi ty nejzajímavější co se výhledů a tím pádem focení týče.

Komentáře:

jen k altissimu pridam jeste typ. spousta lidi taha kolo zcela zbytecne na zadech od monte varagna na vrchol. pokus te navadi si pridat cca 100 vyskovych metru, tak se neseni. omezi ze 45 minut na minimum. Staci, kdyz z varagny nepotlaciš (ok, prvních pár set m jde i jet:) po 601ce, ale pojedes jakoby rovne z kopce, po úzkém trailiku po louce. až narazíš na širokou cestu (postavenou v cca roce 2003, proto v mnoha mapách chybí!!!). jedeš mírně z kopce cca 1km, projedeš jednu zavoru-ohradník. teď musíš dávat pozor a najít odbočku doprava na "kraví trail" alias cestu c. 409b. pokud uvidíš před sebou nive opravenou chatu malga campej, tak jsi už přešel. u odbočky není rozcestník, jen několik m od cesty jsou na kameni špatně viditelné červené pruhy. chce to tam jet krokem a hodně dobře se dívat. jakmile to trefíš, tak není problém po pastvinách a následně podél ohradníku mírně stoupat až na rozcestí (viz foto konec kravího trailu). tady pojedes rovne, zpočátku kousek z kopce, pak cesta začne stoupat lesem a musí se cca 50m tlacit. postaneš se na rozcestí s vzdušnou pesinkou ve výšce 1562m. zde cesta 624b končí, a ty jedeš doprava po 650 na malga campo a dál na rifugio graziani. odtud nahoru na altissimo po klasické, prudké, ale dobře sjízdné sotolině. PS: vzdušná pesinka není vyložena nebezpečná, chce to jen nemit závrate a zvládnout kolo. je zde několik krátkých (celkem do 50m) kde je lepší ho vest.

z vrchlu altissima nemas na vyber, po 601ce zpet na varagnu. misty peprne, ale jde to dat i cele i na HT se 120mm a V brakama:) z varagny sjizdis nekolik km v protismeru ranniho vyjezdu. ale jakmile najedes na asfalt tak zacni davat bacha, musis trefit odbocku na cestu c.6 doleva..opet tak chybi rozcestnik...ve vysce cca 1300m, v jedne z mnoha pravotocivych zatacek, kousek nez bys mel po leve strane kaplicku ci co, musis jit ostre doleva na sirsi sotolinu..po maximalne 100-200m je tam na strome znacka, ktera te ukaze ze jedes spravne.. cesta nejdrive vede rovne, malicko stoupa..pak se zuzi a je to paradni technickej sjedik..stupne z klad, vracecky, skalky a kombinace vseho dohromady:) nakonec prudka kamenita cesta a vyjdes v navenne u jezera.ale zase vse jetelne bez slapnuti i na mojim HT se 120mm.

cele kolecko ma cca 90km a pokud chcete dat nekde jidlo (doporucuju graziani) a fotit,tak si priprav cca 12 hodin:)

Monte Baldo

1790 m

Odjezd z kempu v Torbole tento den byl naplánován na 7,30, jelikož lanovka v Malcesine tehdy vyvážela bikery na horu Monte Baldo pouze do 9,50 hod., a pak zase až ve 14,30 hod. Nechali jsme se tedy vytáhnout každý za asi 500 na naše na **Monte Baldo** (1790 m n.m.). Výhledy na Gardu, na Tremalzo naproti a vrcholky Dolomit jsou z Monte Balda tak nádherné, že se od nich jen s přemáháním vzdalujeme v podobě sjezdu po šotolinové cestě (kvůli vystavbě lanovky nyní bohužel asfalt) směr Altissimo až k hlavní silnici. Po této silnici (ze šotoliny doleva) jsme jeli do mírného kopce zhruba 2 km k chatě **Rif. Graziani** (1650 m n.m.).

Zde je ještě možnost se rozhodnout a opustit asfalt směrem doleva nahoru po cestě č. 633 na Monte Altissimo (2079 m n.m.). My jsme ale jeli pastvinami dolů po plánované trase (z pohledu shora je to ta vpravo), jelikož mezi námi byli tací, kteří nechtěli o kopcích tento den ani slyšet. Sjezd nádherným singletrailem po louce mezi dobyt看em byl opravdový zážitek, spousta skoků a žlabů byla pochoutka a myslím, že jedna z nejparádnějších, které jsme během tohoto týdne na Gardě sjeli.

Na rozcestníku **Malga di Bes** (1550 m n.m., vypadá to jako spíš nějaký kravín) jsme se dali vpravo a po šotolinové cestě jeli dolů k hlavní silnici, po které jsme buráceli přes vesničku S. Valentino doprava do **S. Giacomo** (1194 m n.m.). Zde nás na parkovišti ohromil luxusně vypadající hotýlek, kde je možnost nabrat pitnou vodu. Po krátké pauze jsme pokračovali od hotelu po hlavní silnici dolů a po několika metrech odbočili doleva na polní cestu, která se měnila postupně až v nepříjemně vypadající, ale jinak super trialové sjezdy vedoucí do vesničky **Festa** (890 m n.m.).

Na křižovatce (spíš téčko, do kterého jsme přijeli zeshora) jsme jeli vpravo a po přejetí mostíku se dali hned vlevo opět po asfaltové cestě směrem Brentonico. Odtud jsme se drželi vlevo a loukami střídajícími se s vinicemi jsme přijeli do městečka **Castione** (510 m n. m.). Zde je dobré se dát vlevo po asfaltu dolů mezi vinicemi směrem na Loppio. V těchto místech je orientace podle mapy velice obtížná, jako ostatně v celých Dolomitech, tak doporučuji sledovat pozorně většinou dřevěné šipky se symbolem cyklisty určující správný směr. Z **Loppia** (224 m n.m.) jsme šlapali vedle hlavní silnice po cyklistické stezce směrem Nago až k chatě S. Giovanni (restaurant u silnice) a po cyklistické stezce dojeli do Torbole.

Tato asi 50 km dlouhá etapa je vyloženě oddechová, je to vlastně pořád z kopce, avšak některé úseky prověří, jak je na tom kdo s technikou.

Komentář

1. Zdravím, jeli jsme podle tohoto návodu a následující nás zmátlo:

Po krátké pauze jsme pokračovali od hotelu po hlavní silnici dolů a po několika metrech odbočili doleva na polní cestu...

Ta odbočka je v podstatě okamžitě za oním hotýlkem, nejezděte dál dolů po silnici, není návratu :-)

trasa to mohla být hezká, my jsme bohužel draze zaplacené metry díky této mýlce absolvovali takřka celé po asfaltu.

Monte Misone

1612 m

V 10,00 vyrážíme z kempu Maroadi na Lago di Tenno. Na křižovatce (590 m n. m.) u **Lago di Tenno** každý z nás vyvalil bulvy na majestátně trčící masiv Monte Misone přímo nad jezerem a v duchu si říkal „... no to snad néé, tam že vede cesta?!“ Přesně tak. Po chvilce kochání pohledem na vrchol dnešní trasy jsme odbočili vlevo a jeli stále po silnici nahoru směrem Ballino. Zhruba po 4 kilometrech stále mírnýho, ale přesto velice výživnýho stoupání jsme se dostali do městečka **Ballino** (755 m n. m.). Tam jsme se ani nezastavili a ještě v relativně slušným tempu buráceli k městečku **Doss a Fiavé**. Celkem pěkněj zhruba 3 kilometrovej sjezdík po hlavní.

Těsně před městečkem Doss doporučuji sledovat odbočky vpravo. Je nutný správně trefit jedinou sjízdnu cestu vedoucí k úpatí Monte Misone, který jsme měli po celou dobu jízdy od Lago di Tenno po pravé ruce. Neodbočujte na cestu č. 432, je nesjízdná. Asi 500 metrů před městem jsme u směrového ukazatele s nápisem „**TAMBURELO**“ (vzpomínka na Ayrtona, dej mu pámbu věčnou slávu!) odbočili doprava na asfaltovou lesní cestu k hřišti, které jsme měli po leve ruce (656 m n. m.). Po pár minutách jízdy nám zde začala v serpentínách slušně naskakovat nadmořská výška a tak nebylo divu, že jsme se v téměř 30ti stupňovém horku začali rychle a silně zavzdušňovat. Je dobré logicky vykrucovat serpentiny neboť je zde riziko, že sjedete na slepou kolej.

Po několika peprných kilometrech se cesta mění v dost hustej šotr, kterej nám dal pěkně zabrat. Stoupání lesem, jak se zdálo, nemělo konce. Vyjeli jsme ale z lesa a dosáhli vymodlenýho finíse hlavního stoupání (1400 m n. m.). Mnozí z nás tady ani nevěděli jak se jmenujou a čím jsou, možná, že si i vyčítali kolik toho vlastně vůbec během zimy a jara najeli, což chtěl nechtěl musím ilustrovat na historce, kterou jsem zde bohužel zažil na vlastní kůži. Troufám si říct, že jsme se nahoru v celkem slušnejch odstupech, které napovídaly kdo si na tom jak stojí a tak první co dosáhli konce stoupání dostali dobrou nápad. Prostě natočit v jedinečné formě ty, co jim šotr spíš křupal pod nohama než pod pláštěma jejich biku.

Nápad to byl výbornej, zvláště po tom, co ho jeden z nejmenovanejších kyselejších borců ocenil tím, že skoro plná flaška ionťáku letěla asi tak ze 3 metrů přímo do objektivu kameramana (mně), který díky své duchapřítomnosti přišel pouze o brejle na čele. Do chvíle než jsme zase sedli na biky se moc nemluvalo, snad jen kdosi zamumlal něco na téma White Sox... Tato příhoda mě přesvědčila, že pro toho, kdo svého šemíka osedlává během sezony pouze svátečně, nemá smysl aby se jel trápit z Čech do Itálie.

Když jsme opět sedli na kola, pokračovali jsme od křižovatky vpravo. Mírné stoupání již po značené šotolině č. 433 nás dovedlo na pastviny **Malga Fiavé** s chatou **Misone** (1612 m n. m.). Překrásné výhledy do údolí a na okolní masivy nám postupně dávají zapomenout na nepříjemné stoupání. Bylo nám taky jasné, že už se nahoru jet nedá. Nejvyšší bod trasy byl za námi a tak jsme začali z pastvin po úzké pěšince sjíždět k osadě **Malga di Tenno** (1575 m n. m.). Po pár metrech jízdy po louce jsme vltli do lesa, kde se dost často objevovaly kamenité, výbornou techniku vyžadující pasáže vedoucí k osadě. V každém případě lahůdka pro freeridové vyznavače s fulíkem.

Z Malga di Tenno jsme opět vyšlápli pěšinku po louce nahoru, odbočili doprava do lesa na cestu č. 412, která obtáčí vrchol Monte Misone zprava. Následoval 2 kilometrovej mírněj sjezdík k bodu **Sella di Castiol** (1350 m n. m.) Během tohoto sjezdu si rozhodně nenechte ujít jedinečný pohled na **Lago di Tenno**, který se jeví jako zanedbatelná kaluž přímo pod vámi. Je ale vidět pouze z jednoho místa, které nesmíte minout, takže bacha! Ze Sella di Castiol cesta č. 412 prudce padá a mění se

v poměrně dost těžký, místy trialový terén. Kamenitejma serpentinama jsme se během půldruhého kilometru dostali o téměř 400 m níže na křižovatku cest 412 a 410 **Sella di Calino** (966 m n. m.). Po krátkém vydechnutí a protažení našich končetin (hlavně rukou, který byly dlouho přilepený na brzdových pákách) jsme pokračovali vpravo dolů po široké šotolině č. 410 (bacha na auta) do **Caivoly** (642 m n. m.) a **Ville Monte** (556 m n. m.). Odtud jsme už sjížděli, jak se dalo, do Torbole (viz trasa Lago di Tenno).

Trasa Monte Misone patří rozhodně mezi fyzicky, psychicky i technicky velmi náročný. Další věcí je, že je už značně poznamenána nápirem bikerů a zejména v některých sjezdech je skála tak rozbitá, že to vypadá, jako by tam každých 5 metrů někdo vysypal multikáru šterku. Je evidentní, že zlepšovat se to určitě nebude, takže: čím dřív, tím lépe.

Monte Velo

1046 m

Z **Torbole** jsme se po cyklistické stezce podél řeky Sarca dopravili do města **Arco** a přejeli most přes řeku. Jeli jsme od mostu rovně a v zápětí odbočili mírně doleva do uličky na Caneve do městečka **Bolognano** (130 m n. m.). Tady je možnost rozhodnout se, jakou cestu na základě aktuálních fyzických dispozic zvolit. I my jsme se rozdělili na dvě skupiny – ta, která ten den zrovna necejtila formu, stoupala po asfaltové silnici, druhá po šotolinové cestě. Obě dvě skupiny však měli stejný výškový cíl, chatu Monte Velo (1020 m n.m.).

Cesta první skupiny byla na orientaci velice jednoduchá, jelikož vedla dlouhými serpentínami po asfaltové silnici nahoru (cca 8 km). Avšak ten, kdo asfalt ze zásady odmítá, volí variantu šotr. Po vyjetí z Bolognana je třeba odbočit z hlavní silnice vpravo dolů a po ujetí zhruba 500 m zase vlevo. Je nutné sledovat šipku s cyklistou, je to před vilovou čtvrtí **Vignole**. Cesta se po chvilce mění v parádní šotolinu vedoucí na **Malga Fiavei** (910 m n.m.), odkud je supr výhled na Gardu.

V konečné fázi stoupání je cesta velice kamenitá a výjezd technicky obtížný. Na křižovatce, která se nachází nahoře, jsme jeli vlevo a po chvilce klesání a stoupání jsme se napojili v místě s názvem **S. Francesco** (934 m n.m.) na již zmíněnou asfaltovou hlavní silnici. Po té jsme stoupali ještě zhruba 1,5 km a u památníku odbočili z hlavní doleva na šotolinovou cestu vedoucí k chatě **Monte Velo**, kde byl sraz se skupinou, která si to usnadnila po silnici.

Po pauzičce (v chatě je možno doplnit vodu) jsme se již společně vydali od Monte Velo nahoru, po č. 608. Po asi 300 metrech jsme odbočili vlevo na lesní, pak šotolinovou cestu č. 699, která vede mírným stoupáním na **Malga Creino** (1046 m n.m.). Po chvilce stoupání začne cesta klesat a my parádním, šotolinovým sjezdem doburácíme o více než –500m (stále po cestě č. 669) ke kótě **Braila** (533 m n.m.). Odtud jsme se snažili pokračovat směrem do městečka **S. Martino**, ale bohužel jsme se vyloupili na hlavní silnici dříve, než jsme čekali. Přijeli jsme tedy zpět do Arca, odkud jsme se vrátili opět po cyklostezce do Torbole.

Pasubio: Strada degli Eroi a Rif. Generale Achille Papa

1934 m

Pozn.: Nenajdeme snad druhé místo, které by bylo zkropeno takovým množstvím krve a mrtvých jako je horský masiv Pasubio (2232 m n. m.). V období 1. světové války zde v krutých bojích padlo přes třináct tisíc C&K rakouských horských myslivců a italských Alpini, a tak se právem tomuto místu říká „Hora mrtvých“. Členité cesty složité vybudované, nebo spíš vystřílené ve skalním masivu, protkávají jeden tunel za druhým. Sloužily k zásobování linií a samozřejmě k co nejlepšímu a nejkratšímu přístupu k nepříteli. Pamětní desky a vytesané nápisy věnované obětem, lemující tyto válečné stezky, nám připomínají zrádnost a krutost zdejších bojů v letech 1916 až 1918 a probouzí v nás velkou úctu ke všem hrdinům zde padlým, ať na jedné nebo druhé straně fronty. Strada degli Eroi neboli „Cesta hrdinů“ nás dovede do míst v době války nejkrutějších. Byla sice vybudována ustupujícími Němci ve 2. světové a přesto nese jméno podle tisíců hrdinů z války předcházející.

Z **Torbole** vyrážíme autem do Rovereta. Zde je nutné se chytit směrových ukazatelů Vicenza nebo Vallarsa a vyjet do sedla Passo **Pian delle Fugazze** (1162 m n. m.). Zde z parkoviště (dalo by se určitě vyrazit i z nejnižšího bodu trasy, od Ponte Verde – viz profil, je tam taky parkoviště) pokračujeme už na kolech přes sedlo na druhou stranu dolů a po několika metrech odbočujeme vlevo na šoter E5 – **Strada degli Eroi**. Stoupáme po exkluzivní šotolině a s přibývajícím výškou se nám postupně otevírají stále nové a nové parádní výhledy do údolí, završené po zhruba 9 kilometrech vyhlídkou u prvního z tunelů neboli u **Galleria Gen. D'Havet** (1797 m n. m.). Po krátkém odpočinku se posledním pohledem loučíme s údolím Vallarsa s množstvím serpentín, které jsme právě projeli. Bajky přehazujeme přes železnou závoru a projíždíme zhruba 80 m dlouhým tunelem.

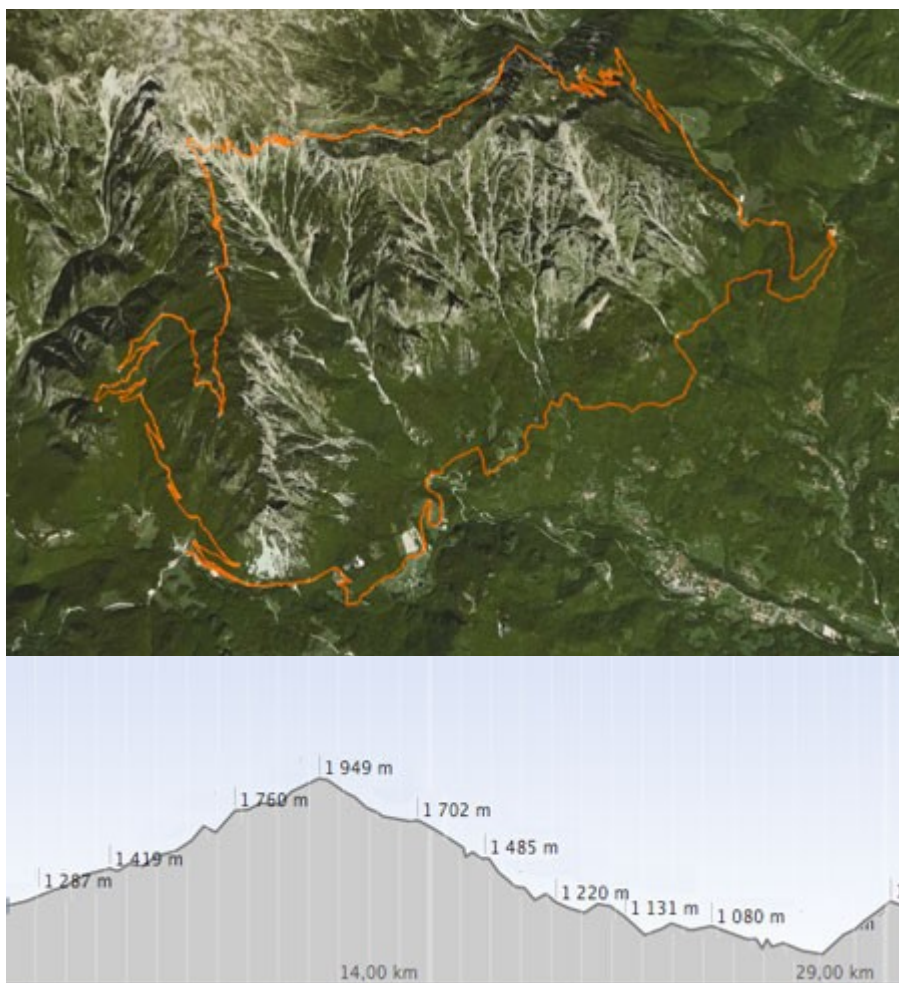
Pokračujeme po krapet drsnějším šoteru, lemovaném pamětními tabulkami, stále nahoru k chatě generála A. Papa, která je už dobře vidět. Pozvolna přitahuje a adrenaliněk stoupá. Cesta vede úbočím masivu a je široká asi 2 metry, ale při pohledu na pravou stranu do údolí se slabším povahám může udělat špatně. Místy kolmá stěna dolů, kterou od cesty oddělují nepravidelně patníky je opravdu lahůdková a v samém závěru je cesta vystřílená ve skalním masivu, kde se zdá být propast pod námi nejhlubší. Následuje poslední tunel, poslední dvě serpentiny a jsme u chaty **Rif. Gen. A. Papa** (1934 m n. m.).

Usedáme s pivkem na lavičku před chatou, házíme na sebe suchá trika a díky supr počasí se kocháme výhledem do údolí Val Canale a vůbec hodně daleko do okolní krajiny. Za chatou majestátně trčí hora **Palon** (2232 m n. m.), pod kterou je možné taky ještě vyjet, ale... Nic se nemá přehánět, že, a my jsme toho měli taky už celkem dost. Severovýchodně od chaty je vidět díra ve skále což je začátek 6 km dlouhé cesty s převýšením cca –800 m čili Strada delle 52 gallerie neboli „Cesta 52 tunelů“. Rozhodně stojí za to se do tunelů podívat, ale záhy zjistíte, že PROJET je na kole celkem nemožná věc. Nicméně podle Zdeňka Bartoše se tohle dobrodružství s dobrým osvětlením a čelovkou dá zkousnout, ale je to zhruba tak ze 60% těžká nosička, nemluvě o tom, co vám udělá s kufry vašich bot nabroušená kamenitá podlaha.

Od chaty tedy pokračujeme pár metrů do sedýlka Porte del Pasubio a štelujeme se směrem doprava na nekonečně linoucí se cestu úbočím hřebene M. Forni Alti. Ještě pár fotek, utahujeme kybliky a startujeme. Téměř 9 kilometrový sjezd po značeném šoteru 370 (silně připomínající Tremalzo) nás posílá o 700 výškových metrů níže do sedla **Bochetta Campiglia** (1216 m n. m.). Uau! Stále je ale dobré mít na paměti, že se tu a tam vyloupne nějaký ten pěšák/skupinka, který vás může slušně rozhodit. Zde zároveň končí Cesta 52 tunelů.

Od parkoviště už po asfaltce (tady fakt bacha, rozfajrovaný po předchozím zážitku budete možná v některých místech trochu delší na brzdy) sjíždíme o zhruba dalších 150 metrů níže k hospodě **Colle Xomo** (1058 m n. m.), zatáčíme prudce doprava a pokračujeme jižně dolů po č. 344 k hlavní silnici k mostu **Ponte Verde** (901 m n. m.). Dáváme se vpravo přes most nahoru a zakusujeme se do posledních, celkem hustých 3,2 kilometrů s převýšením 261 m zpět do sedla Pian delle Fugazze, kde celkem bezpečně stálo naše auto.

Rozhodnutím zkusit Pasubio stoprocentně nic nezkazíte i pokud jste ubytováni poblíž Gardy. Z Rivy či Torbole je to sice trochu z ruky (cca 40 km autem), ale tato trasa, která je zároveň součástí vyhlášené Fortezze Bike Tour, nabízí po všech stránkách jen to nejlepší, co echtovní biker vyžaduje. Nekonečné výhledy do několika údolí při výjezdech i sjezdech a supr šotolinky nahoru i dolu budou zejména skalním příznivcům Tremalza dlouho vrtat v hlavě a vnucovat otázku, zdali právě neabsolvovali něco jedinečného. Zkrátka dle našeho názoru je to nejlepší XC kousek, který vám popisujeme a ten kdo nám věří, ať to zkusí. Nebude litovat!

Komentář

1. Všiml jsem si už dříve, že jste tam nechali ten Palon. Vrtalo mi to hlavou a tak jsem to loni na podzim zkusil takto:
Rifuggio Achille Papa (1982m, známá cesta Degli eroi a Galerie d' Havet, šotolina) – Palon (2205m, značka č. 120, v závěru strmě vzhůru, tlačení, pozor na orientaci, občas potřeba poponést kolo) – Sella de Roite (2081m, vysokohorský chodník, tlačení) – Rifugio Lancia Passubio (1825m, fantastický travers po úzkém chodníčku, pro otrlé jetitelné) – sjezd od

chaty Lancia do Roverreta (cca na 220 m, šotolina, v závěru asfalt). Z Rovereta jednoduše a nudně po dobře značené cyklostezce do Torbole dalších cca 25 km.

Absolvoval jsem to jako dojezd přejezdu Monte Lessini, kterýžto rovněž velmi doporučuji.
mirek · 30.05.2007

2. Aha. Ale jak to tedy udělat? Dalo by se to stihnout jako jednodenní z Pian delle Fugazze?
matra · 30.05.2007

3. Jestli si to dobře pamatuji tak určitě ano. Fugazze je to sedlo na silnici s hotýlkem, že? V něm jsem přespal po hodně těžké etapě z Monte Lessini (dojezd za tmy). Takže jsem určitě z Fugazze nevyjel úplně brzo, ale až tak mezi 8 – 9 ráno. Dojel jsem popsanou trasou přes Palon, chatu Lancia a Roverreto do Rivy těsně před setměním, tak to bylo tak v 19.00. Určitě jsem nejel nějak rychle, byl jsem už unaven a na Palonu jsem ztratil nejmíň hodinu blbým blouděním (vlastní nepozorností).
Ještě upozorňuji, že za chatou Lancia se dá někde odbočit vlevo a sjet dolů prý parádním trailem. Takže (jestli to mám dobře uložené v hlavě) by se mělo sjet vlastně na silnici jako pod sedlo Fugazze.
Takže, když bydlíš na Gardě a chceš to udělat jako jednodenní projížďku, tak se musí někdo obětovat a vyvézt Tě na Fugazze a pak se s autem vrátit, Ty dojedeš po svých. Nebo je třeba prostudovat tu možnost pod chatou Lancia odbočit na ten trail – jestli se dostaneš takhle na silnici k Fugazze, tak by to šlo i jinak s autem kombinovat.
Jinak moc doporučuji k tomu přidat i ty Lessini.

mirek · 31.05.2007

4. Ano, teď si vzpomínám, že jsem to diskutoval s BB vloni, za Rif. Papa doleva na Rif. Lancia, navedl mě na to německý Bike, ale oni to měli dvoudenní, auto parkovali v nejnižším bodě a na Fugazze to vyšlápli, pak jeli ten trail. Z toho co říkáš, by to šlo za den, zvláště kdyby se vynechal ten Palon. Každopádně díky za info!

matra · 31.05.2007

5. Ona je tahle trasa vlastně součástí objezdu celé Gardy. jezdí se to tak 5 – 6 dní. Já to mám už projeté vlastně celé, ale nikdy jsem to nezvládl souvisle.

Start je v Rivě, jede se přes Pernici, pak na Tremalzo. Za Tremalzo dál jako spíš po hřebeni (vlastně nesjedeš od chaty Garda dolů), teď si nevzpomenu jak se to tam jmenuje, ale je to tam krásné i dost opuštěné (nějaká Bocca, Caplone nebo tak). Přenáší se tam jeden zasypaný tunel přes hřebínek, jinak je to jak druhé Tremalzo. Pak sjedeš k jezeru a necháš se trajektem (někde na úrovni městečka Garda převést a přes vesnici Peri (na silnici Rovereto – Verona)nastoupáš znova do hor. Pak je to až k Fugaze dle mého itineráře takto:

1 den (odpoledne)

Peri (126 m) – Fosse (941m asfalt) – Pealda Bassa (1453m asfalt, šotolina) – La Sega (1224m, šotolina, terén). Nocleh v chatě.

2.den

S. Gorgio (1505m, asfalt, šotolina, více variant po náhorní plošině Monti Lessini) – Passo di Mallera (1722 m, po značce 286, problémy s přečíslováním cest) – Passo Pertica (1522m, obtížný sjezd po značce 286, místy tlačení) – Rifugio Scalorbi (1767 m, šotolinou po značce č. 206) Chata Scalorbi zavřená, na nocleh nutno klesnout zpět přes Passo Pertica až k Chatě v údolí na cca 1150m. Nocleh v chatě.

3. den

Stoupání zpět na Rifugio Scalorbi (1767m) – Rifugio Fraccaolli u Cima Carrega (2238m, po značce 112, problémy s přečíslováním cesty, po vojenské cestě, dlouhé pasáže tlačení, opatrně při nástupu najít správnou cestu, dále se nedat po ferratě, cetsa se pod sedlem dost větví, obtížná místa) – bivak Sinel (1990m, po značce 108, vojenská cesta, krátké úseky tlačení) – Malga Val di Gatto (1497m, značka 115 skrz Pala di Cherle Tunel, časté tlačení) – Passo Buole (1406 m, značka 115– Loner (1173 m, značka 117, místy tlačení) – Obra (940m, šotolina) – Speccheri (670m, neznačeno) – Passo Fuggaze (1162m, po asfaltu). Nocleh v hotelu na sedle.

Je to paráda ta Garda, co?

mirek · 31.05.2007

6. Ufgh, to je tedy něco! Máš to pověšený na netu? Frknul bych na to přímý link.

Jinak Garda je opravdu výborná, stabilita počasí asi nemá obdoby. Nám se ale právě líbí, že můžeš den co den z jednoho místa jezdit různé trasy. Vícedenní není právě náš šálek, ale nikdy neříkej nikdy..)

matra · 31.05.2007

7. Já to nikde zveřejněné nemám. Trasoval jsem to podle Achima Zahna z Marquarsteinu, což je docela divoch. Vydal dvě knihy o trasách v Alpách a má na bikování v Alpách cestovku. Něco o tom najdeš pod www.seracjoe.de. Myslím, že tam má někde popsany i ten objezd Gardy. Mě to právě moc nebaví být na jednom místě, protože pak se cesty přece jen trochu opakují nebo musíš použít auto. Když jedu z místa na místo tak je to takové svobodnější. Vozím jen malý baťůžek s teplejšími věcmi a malou svačinou a klidně to tak čtrnáct dní v Alpách vydržím, dojezu do Rivy, koupím si čisté trenky a triko a oslavím to v Ristorante de Torre a večer s koupáčkou v jezeře. O takovém přejezdu mám článek na www.cykloserver.cz. Jmenuje se to „Co je to transalp“.

mirek · 01.06.2007

8. Jako zdatný cyklista jsem jednodenní okruh z Rivy na Pasubio projel takto: Z Rivy po cyklostezce přes Nago, Mori do Rovereta. Dále nahoru na Albaredo, Foppiano, Obra, Ometto, tunelem k malga Siebe. Táhlým stoupáním na Passo di Campogrosso. Kolem skupiny Monte Cornetto východním traverzem kolem Malga Baffelan na Passo Pian delle Fugazze. Cestou hrdinů na Rifugio A. Papa, Palon. Dále hřebenovkou po trase E5 na Rifugio Lancia a dolů do Rovereta. Po cyklostezce zpět do Rivy. Je to 120 km a 3000 výškových metrů, takže žádná hrůza.

Zdeněk · 13.09.2008

9. 120, 3000, žádná hrůza říkáš? Eh, a na Gardu jezdíš z Čech autem nebo taky na kole?;)

matra · 14.09.2008

10. Na Gardu jezdím samozřejmě autem, dokonce se z Rivy občas i někam popovezu (třeba do Tione di Trento, odtud vede pěkná trasa, bohužel skoro pořád po asfaltu, až pod Presanellu ke Corniselským jezerům (doporučuji). Kromě tras uvedených na těchto stránkách (které jsou velmi dobře zpracované) můžu z Rivy doporučit ještě Monte Casale, Monte Finonchio, Monte Maggio, Monti Lessini (samé kravince, ale jinak pohoda), La Paganella, Monte Stino (lahůdkou je singletrack z Bocca Cocca na Bocca di Valle po č.75), Monte Stivo (trochu více tlačení, ale podařilo se mi vyjet bez slezení až na Le prese), Viote del Monte Bondone a La Rosta přes Lago di Cei a Malga Albi, Malga Somator, Col Perpetue a Bocchetta delle Cornelle přes Faserno.

Zdeněk · 14.09.2008

11.Hm, tak to je porce, co takhle popisy? Nebo podle čeho to jezdíš?

matra · 13.10.2008

12.Trasy si vymýšlím sám. Nejdřív nakoupím mapy, potom do nich pořád čumím, pak něco vymyslím a pak to uskutečním. Žádné publikace ani průvodce nepoužívám. Z každé trasy zaznamenám výškový profil přístrojem Suunto.

Zdeněk · 12.11.2008

13.Spíš jsem myslel, jestli po té tvé trase zůstane jen ten profil, nebo máš někde zaznamenaný i popis. Mě právě např. to okolí Lago Idro dost láká. Bylo by ti když tak možný poslat mail, kdybych v budoucnu potřeboval podrobnosti?

matra · 13.11.2008

14.Samozřejmě, že můžeš poslat mail, ale nevím, co si představuješ pod pojmem „popis“. Ve výškovém profilu mám pouze zaznamenaná města, vesnice, osady, vrcholy, sedla, salaše (malgy), rifugia, jezera a další, pro mě zajímavá místa.

Zdeněk · 14.11.2008

15.Jo to je presne to, co jsem myslel. Díky, určite se ozvu!

matra · 18.11.2008

16.Huh, koukám na fotky z té cesty 52tunelů (Strada delle Gallerie) a fakt hukot, pěšky to musí být supr, na kole bych si asi netroufal :)

Passo Guil

1209 m

Tato trasa se bez emocí zařadila mezi to nejnáročnější, co jsme kdy na Gardě sjeli. Impulsem nám jednak byla znovu zprovozněná Via Ponale, a dále tenká červená linie s číslem 421 elegantně spojující vesnici Pre přes údolí San Antonio s výškovým cílem naší trasy, sedlem Passo Guil.

Z **Rivy** jsme se tedy s elánem pustili do legendární cesty zpřístupňující jezero Ledro bikerům. A ačkoli lehce zavzdušnění, přece jen jsme se nakonec vyloupili za tunelem na hlavní na Ledro, abychom z ní hned za **Biacesou** v serpentíně odbočili doleva na **Pre** (501 mnm). Tady jsme si v konzumu udělali krátkou pauzu, než jsme odbočili z hlavní ulice doleva mezi domy na lávku přes potok Ponale na začátek cesty 421. Zde je možno poprvé doplnit vodu.

Hned první metry stoupání nám jasně naznačily, zač toho bude dnes loket. Chvillemi hrubě dlážděná, chvillemi betonová, ale hlavně nechutně strmá cesta nám dává pěkně zabrat, a alespoň v mém případě to netrvalo zas tak moc dlouho a kráčel jsem vedle biku. Nicméně nadmořskou výšku i tak chtěnechtě nabíráme docela slušně, a některé další úseky se chválabohu dají i jet.

To platí zejména v případě pastvin **Leano** (888 mnm), kam jsme se po hodině vydrápali a opět z pramene doplnili vodu. V protisměru se začínají objevovat první němčící, kteří zjevně nechápou naše počínání. Za Leanem vjíždíme opět do lesa a i když i zde cesta vede téměř napříč vrstevnicemi, zatínáme zuby a škrábem se k třetímu napajedlu na louky k **Malga Vil** (1108 mnm), kde opět doplňujeme vodu a řešíme o ostré šutry prořízlý plášť, takže bacha na to, kudy si to serete nahoru.

Nicméně **Passo Guil** už máme na dosah a nakonec po necelých 2 h strávených na 421 dosahujeme výškový finiš (1209 mnm). Hardkore. Zde nechápavě zíráme na provoz jak ze směru Tremalza, tak z Malga Palaer. Tolik bikerů jsme zde ještě neviděli. Za silného provozu v prosměru i protisměru tedy po vydechnutí odbočujeme doleva a kličkujeme k **Passo Rocchetta** (1159 mnm), a dál na křižovatku cest, kde jsme navzdory doporučení z jiné trasy na tomto webu popisované (ani [Zdenda](#) [Bartoš](#) doleva nedoporučuje), odbočili doleva na plnotučnou 422, a nikoliv s ostatními na 422bis směr Malga Palaer.

Sjíždíme první singlový úsek, napojujeme se na šotrvég (960 mnm, pozor ten končí jako slepý), z kterého odbočujeme vpravo na druhou část, podle šipky **422 Pregasina**. Zde se situace pomalu začala obracet a 130 vepředu i vzadu bylo opět výhodou. Nikde nikdo, a my máme celou 422ojku a zhruba minus 400 výškových pro sebe. Tato singltrailová lahůdka je bezesporu výzvou, a až na jeden, zhruba 10timetrový hustější úsek, který jsme pokorně sestoupili po kufrech, jsme se s ní, nechci říct s prstem v nose, ale vyrovnali. Zde se naplno projeví výhody vyšších zdvihů a kotoučů, i když i zde si dovedu představit kofry na HT. Z křižovatky **Tof** (560 mnm) dojíždíme po volných kamenech do **Pregasiny** (532 mnm), kde nám pár kousků dodalo síly na závěr po Via Ponale do Rivy. Ta je směrem dolů až překvapivě pohodová a rychlá, hoši si s tím opravdu vyhráli a po dojezdu do Rivy jsme se cítili jak po sešupu tobogánem.

Závěr: Výmrsk na Passo Guil a návrat po 422 je vhodný zejména pro netrpělivé, kterým nevadí nahoru občas křusat vedle šemíka, aby na druhé straně zhodnotili větší či menší přebytky zdvihu na svých miláčcích, nebo pro kofry, pro které jsou procenta stoupání vs. délka pouhým zářezem do pažby a v klidu si i třeba na HT poradí se sklonem dolů. Kdo se ale chce v klidu projet, měl by si přivstat a jet spíš [tudy](#).

Varianta Passo Nota

Tohle taky není trasa jako taková, jedná se pouze o další tip, jak se rychleji dostat do míst, kde pro některé začíná to nejlepší z Tremalza, totiž závěrečný sjezd do Pregasiny po 422 nebo 422bis.

Vtip spočívá v dosažení vychozího bodu, města Limone, pomocí parníku z Rivy nebo Torbole (link na jízdní řád pod odkazem Další info). Z Limone se stoupá po silnici do Vesia a odtud nejprve pozvolna, poté poněkud strměji lesní asfaltkou právě do šipkami značeného Passo Nota, kde je dobře zásobovaná chata Alpini (1208m). Zde se lze napojit na cestu 421 směr Passo Guil a z té pokračovat buď na Ledro nebo do výše zmíněné Pregasiny.

Více k tématu též [zde](#).

Passo Tremalzo

1850 m

Pozn.: Vzhledem k všeobecně známé dočasné neprůjezdnosti oblíbené bikerské cesty z Rivy do Pregasiny jsou zde dvě varianty dojezdu od Rif. Baita Segala. V období opravy cesty Ponale jsme to řešili parkováním přímo v Molině di Ledro nebo HC vložkou v podobě průjezdu silničního tunelu Riva-Ledro.

Z Moliny tedy opět po roce vyrážíme na Tremalzo. Po objetí Lago di Ledro jsme jeli po hlavní (rovina) do vesničky **Tiarno di Sopra** (749 m n.m.). Následoval mírný sjezd stále po hlavní kolem jezírka **Laghetto d'Ampola** k chatě **Ampola** (730 m n.m., avšak jak uvádějí [bombardéři z C.A.C.](#), k jezírku lze nyní dojet i po nově zbudovaném cyklovégu z Pieve di Ledro), kde jsme se dali doleva po asfaltové silnici, po které by projel i autobus Karosa (jak naznačil Zdeněk Bartoš, z jehož popisu jsme vycházeli, díky Zdendo), směr Passo di Tremalzo.

Po zhruba 13ti kilometrovém stoupání s převýšením +935m, jsme se vyšvihli na již zmíněném kultovním místě s názvem **Passo di Tremalzo** (1665 m n.m.). V chatě Garda, která se nachází na konci asfaltového stoupání je možné nabrat vodu nebo se v případě deště ohřát. Odtud již chybělo pár metrů k tunelu Tremalzo, který je proražen pod sedlem **Bocca di Val Marza** (nejvyšší dosažená výška dne 1850 m n.m.), a po jehož projetí začíná legendární sjezd TREMALZO.

Sjetím 35 serpentin po šotolině (bacha na orgasmus) a několika tunelů jsme se dostali o nějakých – 610 m níž a 10 km dál do sedla **Passo Nota** (1240 m n.m.). Po poslední zkušenosti je ale třeba konstatovat, že cesta je oproti dřívějším letům hodně vyspravená, takže jsme na vlastní oči viděli němčíka, kterej dal komplet Tremalzo s prstem v nose v audině 80ce. V sedle Nota je chata, kterou tam maj Alpini ([varianta](#)), čili příležitost doplnit tekutiny. Dále jsme stoupali po lesní cestě č. 421 do sedla **Passo di Bestana**, odkud cesta klesá spoustou zatáček do sedla **Bocca dei Fortini** a pokračuje k chatě bez správce **Baita Segala** (1250 m n.m.). Tady jsou volně k dispozici tekutiny (pivko, víno, nealko) a jídlo. Je ale pravidlem, že kdo si co vezme či zkonsumuje, zaplatí do zabudované pokladničky zhruba odpovídající částku. Na tomto místě se musíte rozhodnout kudy dál.

Varianta zpátky k Ledru:

Po občerstvení jsme se vrátili necelý kilometr k rozcestí, kde jsme odbočili doprava (z pohledu příjezdu od Rif. B. Segala) podle dřevěné šipky s cyklistou ukazující směr k bodu Doss de Trat a Lago di Ledro. Zde jsme potkali značně překvapeného turistu, který se divil, že se tudy chceme dát na kole, že to je prej nesjízdný. Snažil se nás přesvědčit, že toto není rozhodně cyklostezka, a že jedeme úplně blbě. Opak byl pravdou. Cesta lesem po super šoteru neměla tu nejmenší chybu. Sjezdem jsme se dostali přes **Doss de Trat** (900 m n. m.) až na asfaltovou silničku vedoucí k Ledru. Zde je orientace v častých odbočkách velice jednoduchá. Všechny cesty doleva dolů vedou k jezeru. My jsme na parkoviště u jezera, kde jsme parkovali, dojeli velice pohodlně přes část Legos, která leží přímo nad Molinou di Ledro. Pokud tuto alternativu využijete, tak si můžete být jistý, že o žádnou větší lahůdku nepřijdete, protože sjezd z hřebenu Fortini je taky pikantérie.

Varianta do Pregasiny:

Od chaty jsme sjeli po kamenité stezce do sedla **Passo Guil** (1209 m n.m., sedlo není označeno), zde je křižovatka, kterou je nutné projet rovně, zn. č. 422, po úzké cestě na vyhlídku do sedla **Roccolo di Nembra** (1175 m n. m.). Odtud jsme pokračovali převážně po vrstevnici nebo s mírným klesáním ve svahu vysoko nad hladinou Lago di Garda do sedla **Passo Rochetta** (1158 m n.m.), kde

je železná závara.

Za závorou jsme se dali na křižovatce doleva a technicky náročnou pasáží mezi kořeny a velkými kameny jsme přijeli na šotolinovou cestu s křižovatkou, kde jsme odbočili doprava směr 422bis **Malga Palaer**. Nedoporučuji pokračovat vlevo do Pregasiny, jelikož cesta je místy nesjízdná a na závěr velmi strmá. Po vyjetí velice krátkého stoupání jsme projeli podél samoty Malga Palaer a stále již jen klesali na rozcestí u vyhlídky **Larici** (903 m n.m.) a pak prudkými serpentinami po střídavě betonové cestě až ke kostelu ve vsi **Pregasina** (534 m n.m.). Odtud jsme dostali pohodlně do Rivy nad Gardou po staré, dobré Ponale.

Trasa Tremalzo patří na Gardě mezi klasiku a neměla by rozhodně v týdenním rozpisu chybět.

Komentáře

Nahoru z vesia na tremalzo mas 3 moznosti:

1. po asfaltu na passo notta (mega nudna cast) a dale po klasickem sotrwegu na tremalzo
2. po krasne sotolinec pres Corna Vecchia na passo notta a dal jako v bode 1. usek vesio-nota je krasne jetelny, par tunylku (cca 10m dlouhych), vyhledy..jen jedno-dva prudci mista, ale jdou vyjet. jejich delka max 20m. jeli jsme tady zacatkem kvetna, a bylo zde jen nekolik stromu, ktere bylo mozne snadno objet..
- 3.zadem pres valle san michel, valle negrini, okolo vodopadu (mozna koupel), okolo malga campeiz az na rufugio garda. tahle cesta je moje nejoblibenejsi, 100% sjizdna. jedina prekazka by mohli byt ty stromy, jak psal BB.

cestu z limone na bocca fortini (cesty 101 a 117) bych doporučil jen dolu. to jsou super sjezdiky. odspodu je stoupaní se sklonem cca 20 procent a víc, po betonu a dlážděné cestě. pak to přechází v hluboké erozní ryhy (dříve tam byla cesta) a nakonec jsou úzke vrásky na lesní pěšince. jsem tam už několik let nejel, tak je možné že erozní ryhy opět proměnili v cestu:) ale i tak my to přijde jako zbytečný masochismus....:)

PS: jen bych chtěl varovat před cestou popsanou na http://www.lagobiker.it/context_brown.jsp?ID_LINK=147&area=5. konkrétně jde o "sjezd" od malga ciapa po cestě c.222 do valle pra delle noci. začátek je ok, technicky přes kořeny, poté po úzké pěšince podél skály. ale poté se cesta mění v 1m hluboké koryto se 20-30% sklonem pokryté vrstvou kamení a větvy všech rozměrů. v článku se píše, že cesta byla opravena v roce 2007..ale v srpnu 2008 jsme tam kolo nesli 40 minut na zádech směrem dolu.. a to podotýkám, že mi cesty typu Val di Tovo (c.409) ci altissimo po 601 a 6 do navenne nedělají problém a vyhledávám je:)

Rif. Nino Pernici

1600 m

Po zkušenostech z projížděním tunelu do Valle di Ledro, dlouhého víc jak 4 km, (btw. tuto nechutnou variantu jsme díky v té době neprůjezdné cestě Ponale absolvovali 2×...), jsme se nechali odvézt autem z Torbole na **Lago di Ledro** (655 m n.m.). Jak známo, nyní už je vše OK, a na biku se v klidu dostanete na Ledro z Rivy právě po Via Ponale.

Onehdy jsme tedy startovali z parkoviště u Lago di Ledro a buráceli po hlavní silnici okolo jezera, směr **Bezzeca**. Na křižovatce před obcí odbočujeme vpravo nahoru do vsi **Locca**. Tou pouze projíždíme a pokračujeme přes **Enguiso** (760 m n.m.) do Lenzuma. Před vjetím do této vsi je dobré odbočit na první křižovatce vpravo (když náhodou odbočku minete, nic se nestane, zahnete později) a pokračovat až ke kapličky u který je už starěj, vopráskanej, ale ještě dobře čitelněj (teda aspoň v létě 2002) ukazatel se šipkou doprava a nápisem Riffugio Nino Pernici.

Pouštíme se tedy podle šipky po lesní asfaltce č. 403 nahoru údolím Val del Vai. Tady se to začíná poměrně strmit a my dost hustě nabíráme nadmořskou výšku, takže doporučuji před stoupáním trošku rozhejbat párky a šetřit s plynem. Zhruba po 6 kilometrech přijíždíme ke stavení a pastvinám Malga Trat (cestou lze z pramenu po levé straně doplnit vodu), odkud pokračujeme po šotolině ke kravínu. Projíždíme okolo něj, máme ho po pravé ruce a lesní cestou jedeme doleva. Určitě nejezděte od kravína podle šipky č. 403 vpravo nahoru. Sice vám to ukazuje cestu na Nino Pernici, ale turistickou => nesjízdnou. Míjíme vilu u kravína (tu máme zase nalevo) a po krátkém stoupání se u šipky s cyklistou stáčíme o zhruba 180° opět do směru N. P. Tato cesta nás dovede až na samotný vrchol hlavního stoupání na poměrně velkou křižovatku cest s nepřehlédnutelným H pro přistání vrtulníku, neboli do sedla **Bocca di Trat** (1581 m n. m.).

Odtud jsou parádní výhledy na skalní masiv **Mazza di Pichea** (1879 m n. m.) a do údolí, kde je v dálce vidět Riva. Po krátkém odpočinku se pouštíme doprava nahoru po šotolině, která nás po 400 metrech dovede až k chatě **Nino Pernici** (1600 m n.m), nejvyššímu bodu trasy. Z chaty opět supr výhledy (mj. Monte Misone) a my si, s celkem slušným pivkem, vychutnáváme pocity a odpočíváme před sjezdem do Rivy.

To co následovalo, předčilo veškerý naše očekávání. Vracíme se tedy zpět do sedla Bocca di Trat a pokračujeme vpravo dolů kamenitou cestou č. 402 k rozbořené salaši **Dosso Fiori** (1350 m n.m.). Začátek sjezdu je krapet skloněnej a technicky náročnější, ale ostřílenějším kofrům by neměl dělat nejmenší problémky ani na pevných rámech (*pozn 1: podle informací od BB z května 2006 navíc prošel tento úsek generálním úklidem, takže je ještě lépe sjízdnější, pozn. 2: byli jsme tam obhlédnout situaci osobně opět v roce 2008, BB má pravdu, ale nutno říct, že to ztratilo původní půvab, dolu to totiž bez většího úsilí sjela i partička na štyrkolkách*). Míjíme Dosso Fiori a řítíme se stále dolů po klikatici č. 402 s napadaným listím a kamením až k osadě **Malga Pranzo** (1050 m n.m.). Zážitek. Tento úsek je opravdovou lahůdkou pro všechny bez rozdílu technických i fyzických dispozic – brzdy to ale chce mít v cajku. Závěr tohoto úseku obstarává rychlý šoter přes louky končící parkovištěm u rozcestí na Malga Grassi. Odtud lze do **Campi** (688 m n. m.) dojet asfaltem, pokud ovšem chcete okusit něco z původního charakteru sjezdu z Pernici, hledejte cca 200 m pod parkovištěm nenápadnou, pouze červenobílým pruhem označenou odbočku doprava do lesa – nebudete litovat! Vyloupneme se opět na zmíněném asfaltu, ale to už jsme skoro v Campi, načež na křižovatce odbočujeme prudce zpátky doprava a stále po 402 podle ukazatele pokračujeme směr Riva.

Hned za Campi vjíždíme do lesa, kde se cesta mění zpět v šotolinu, což je další supr úsek. Po ujetí zhruba 2,5 kilometrů se na rozdvojce dáváme VPRAVO směrem ke dřevěnému zábradlí, které je 100m vzdálené a dobře viditelné. Bude vás to lákat doleva dolů, ale tam **NEJEZDĚTE** v žádném případě, cesta končí u vodní elektrárničky a vracečka je dost krutá! Parádním sjezdíkem se tedy dostáváme těsně nad Rivu (opět výhledy na Gardu, odtud se dá ještě pokračovat k pevnosti Bastione – další výhledy na Rivu a jezero) odkud už po celkem dost příkré betonové cestě sjíždíme do samotného finále. Projíždíme Rivou (66 m n.m.) a po cyklostezce se vracíme zpět do Torbole.

Tato trasa patří v oblasti severní Gardy k vyhlášeným a její skalp neměl chybět žádnému echt bikerovi. Co se fyzicky týče, je bez větších obtíží, a až na pár technicky vypadajících metrů sjezdu je jetelná celá. Tuhle libovku si tedy rozhodně může zařadit do programu každý.

Rif. S. Pietro

(přes San Giovanni al Monte)

Chata San Pietro nad Tennem je další vhodný výletní cíl. Nejrychlejší způsob, jak se k ní výškrábat, je vzít to právě přes Tenno, Ville del Monte a Calvolu. My jsme se ovšem rozhodli spojit to s výmrskem na San Giovanni al Monte.

To znamená nějak se z Rivy nebo Arca dostat na začátek tohoto poměrně přísného asfaltového kousku, neboli do obce **Varignano**. Varignanem vede jediná hlavní, hned z kraje se neskromně zvedá a nadmořská výška přibývá z každým ujetým metrem, protože na této silnici z neznámých důvodů až asi na 3 výjimky chybějí serpentiny. Je to do těch 1050 mnm na férofkou pořád rovně nahoru. Nicméně postupně za sebou necháváme **Padaro**, Mandreu a načež se ocitáme u kříže na vyhlídce u **Dos de Clet** (super výhled na Stivo a údolí Sarcy), čili příležitost si trochu odfrknout.

Pokračování se nijak neliší od předchozích kilometrů, takže zejména sedací partie nám o sobě dávají vědět. První domy **S. Giovanni** jsou již vidět, ale ještě chvilku nám trvá, než konečně dorazíme do vsi a posléze ke knajpě, kde do sebe neodkladně nasouváme točené forstiky (pozdrav do Vlašimi!). Po tomto zaslouženém beerbreaku sedáme zpátky na biky, dorážíme na horní okraj obce, kde se u posledních domů dáváme podle šipek „TENNO“ (také můžete narazit na šipky San Pietro) doleva na široký šotr, který nás vyvede z lesa na pastviny směr **Gorghì**.

Zde máme za sebou nejvyšší nastoupanou výšku dne, 1125m a blížíme se k prvnímu highlightu trasy. Za Gorghì se dá z šotrvégu uhnout doprava na zkratku lesem, což je supr úsek, který si nenechte v žádném případě ujít. Dostáváme se zpátky na cestu, ta stále klesá až ke kříži **Bondiga** (neboli mj. na začátek sjezdu ve Val di Tovo). Mijíme rozcestník **Treni**, ale hned za ním odbočujeme doprava na značený singl 401. Treni je 835 nad mořem a před námi stál úkol dostat se k rozcestníku **Vadese**, který je 960. Nebudu to protahovat, musí se tam asi tak 10–15 min tlačit. Podle mapy by se to mělo dát objet z Treni přes Bespano, to zkusíme když tak příště.

Z Vadese už jen poslední lehký stoupání parádním lesním singlem na vrchol **Mt. Pietro** (1069), načež se sklon mění v klesání a my se již nezadržitelně blížíme k chatě **San Pietro** (976?). Tento úsek je první výbornou ochutnávkou z lahůdky zvané **401**. Vzápětí na terase u chaty při pivku rozjímáme, nikam nespěcháme a kocháme se výhledy na Arco a Gardu, protože odtud je to po 401čce pořád a jen dolu, až do Rivy.

401 pokračuje hned pod chatou doleva lesem, ale možná bude lepší to objet zprava po zásobovací cestě, na ní rozhodně nehrozí, že byste museli z kola. Dostáváme se na asfalt směr **Calvola** a zde je potřeba dávat **pozor**. V místě, kde se silnice stáčí přes hřeben doprava zpátky k Ville del Monte (otevře se tady opět supr výhled na jezero), je před svodidly nenápadná odbočka doleva. Tu nesmíte minout, jinak přijdete o to nejlepší z celé trasy, sjezd singlem do městečka **Tenno** a dál dolu až na placku před Rivou. Snažte se i přes mizerné značení zuby nehty držet na 401, která několikrát kříží asfalt a navede vás přímo pod hlavní hradbu hradu v Tenu, kde poměrně hustším sklonem padá do **Varone**. Tady někde už možná vezmete zavděk silnici, ale jinak si tohle sentiero od S. Pietro budete pamatovat hodně dlouho.

Dál už jsme nijak nerozpakovali a přes jižní okraj Arca jsme napříč vinicemi dorazili k Sarce a odtud do Torbole. Hodilo to asi 38 km.

Orientační mapa:

Santa Barbara

1136 m

Výšvih do sedla Santa Barbara je další trasou v blízkosti Gardy, která kombinuje asfaltové stoupání a klesání terénem a po šotrvégu. Sedlo se nachází mezi Mte. Creinem a Mte. Stivem a je dostupné jak od Arca resp. od Mte. Velo, tak i z druhé strany z Loppia přes Ronzo Chienis.

My jsme se rozhodli, že to vezmeme přes Loppio. Abychom se vyhnuli hlavnímu silničnímu tahu do Naga, vyrážíme tedy z Torbole po horní cestě, která vede souběžně nad hlavní silnicí. V **Nagu** (222 mnm) najíždíme na cyklostezku, která nás přes San Giacomo dovede až do **Loppia** (224 mnm), kde je před podjezdem nutné přejet na hlavní a z ní odbočit směr Ronzo Chienis.

Asfaltové serpentiny proložené jedním mostem a jedním tunelem (ten je přesně 6 km od Loppia) jsou poměrně příjemně skloněné a 11 km do Ronza tedy nakonec nebylo, i díky pár zastávkám, kdy jsme doplňovali vodu (lze ji načerpat z pramenů vedle silnice ve Valle S. Fellice, v Pannone i na vrcholu stoupání v S. Barbaře), nikterak drastických. Nicméně v **Ronzu** (950 mnm) jsme záměrně přejeli odbočku doleva na S. Barbaru a Mte. Velo, se záměrem doplnit i jiné tekutiny. Bar Martinelli s příjemnou zahrádkou i obsluhou byl tím pravým místem.

Nyní už zbývalo než se vrátit na zmíněnou odbočku a zakousnout se do posledních cca 2,5 km do sedla. Tento závěrečný úsek je kapánek strmější, navíc jsme ho absolvovali přesně v době (červen 06), kdy nová silnice ještě nebyla hotová a stará už tam částečně nebyla vůbec. Za rok to tam bude pravděpodobně bez problémů.

Ze sedla **Santa Barbara**, nejvyššího bodu trasy (1163 mnm), pokračujeme směr Mte. Velo, ale hned po zhruba 250 m odbočujeme doleva na značenou cestu 637, která se v lese záhy mění v luxusní skorosinglik s vyjetými stopami od biků vysoko do protisvahů v rychlejších zatáčkách. Tento parádní lesní úsek nejprve postupně, ale pak prudce klesá, než se pod **Gobbi Fiavei** spojuje z cestou od S. Francesco a mění se v rychlý šotr, po kterém jsme druhdy stoupali na Mte. Velo. 637 pak pokračuje do Naga (tuto [variantu](#) [Ex. Malga Fiavei (637)] jsme možná zbrkle zamítli), my z ní však odbočujeme a burácíme dál až do Bolognana a odtud do Arca na zasloužený weizen.

Ve srovnání s např. Pernici nebo Dosso Spirano je tato trasa jak nahoru, tak dolů úplně v poho, a do rozpisu si ji tak může zařadit každý.

Val di Tovo (885 mnm)

Začátek je klasika – z **Rivy** stoupáme asfaltem k jezeru **Tenno** [viz zde](#) [Lago di Tenno]. Na křižovatce u hotelu se dáваме doprava směr **Balino**, ale hned zhruba po 1 km nacházíme lehce zarostlý singlik po kterém se sesuneme k západnímu okraji jezera. To objíždíme zleva a po lehkém rozjímaní stoupáme k **Ville del Monte**. Držíme se při „horním“ okraji obce, načež se zkratkou napojujeme na asfaltové serpentiny nad **Calvolou**, mj. super výhled na Gardu, vedoucí jednak k Rif. S. Pietro a druhak do S. Giovanni al Monte.

Odbočujeme doprava na značený cyklowég (šotr/asfalt) směr S. Giovanni, přičemž se střídají klesání a stoupání, mijíme rozcestník **Treni** a pokračujeme chvilku dál směr **Croce di Bondiga**(885 mnm), načež se ocitáme na začátku (vzali jsme to značenou zkratkou, 409 začíná přímo od Kříže) krapet peprnějšího DH kousku, neboli cestě č. 409 do **Val di Tovo**.

Následujeme tedy šipku a spouštíme se po rozbité lesní cestě dolu, která dle mého názoru dostatečně prověří jak vaše riding skills, tak dostatek zdvihů a zároveň funkčnost brzdné soustavy. Ukázalo se, že kotůč 160mm asi nebude úplně ta pravá volba, z mojich juicypětek jsem přes škálu nejružnějších zvuků nakonec vyloudil odevzdaný noise nejvíc připomínající rozpouštějící se šumák. Upřímně řečeno, byly tam momenty, kdy jsem si přál, aby už jsme konečně dosáhli konce, který se ovšem zdál býti v nedohlednu. Jedna věc totiž je, když sem tam nějaký ten šutřík na chvíli zpestří vyjíždku, a druhá, když se celá ta skoro 4kilometrová paráda bezezbytku odehrává mezi volnými kameny v prudkém korytu.

Nicméně nakonec se ocitáme na plynulejším úseku, kde to řečeno s Marunou, odsejpá až běda, před námi se v dálce (ale stále pod naší úrovní) vyloupne hrad v Arcu, a my po následném napojení na širší šotr dojíždíme k asfaltce spojující Varignano s S. Giovanni. Odbočujeme na ní doleva nahoru a po zhruba 300 m z ní sjíždíme doprava a motáme se olivovými háji skrz **Vigne** směr Arco. Zde je už v podstatě na každém, jako zvolí variantu k nejbližší tankstelle. My jsme to po pár weizenech v Arcu na náměstí sfirkli po známém cyklowégu podél Sarcy zpátky do **Torbole**. Celkem to bylo asi 35 km a jak už je na jiném místě psáno, pro milovníky Tremalza, majitele crossových speciálů a méně zdatné jedince to zrovna nebude nejlepší tip.

Další doporučené trasy a lokality

Z Rivy lze jet ještě např. na Monte Creino (zajímavé výhledy, skalní pevnost, zákopový systém), Monte Stivo (skalnatý supersjezd z Malga Stivo do Santa Barbary), Monte Casale (krásné výhledy), Paganella (přes Ranzo do Andala a nahoru, dolů neskutečný sjezd po kamenné cestě se strašlivým sklonem do Ciaga), Viote del Monte Bondone a La Rosta (kolem Lago di Cei a Malga Albi), Monte Finonchio (nádherné prostředí náhorní planiny), Monte Pasubio, Lessini a ještě spoustu dalších tras.

vychodni breh lago di Idro je super. Zkus hledat Monte Stino, bocca coca, atd...je to bohem zapomenuty kraj, ze celi den nemusis potkat zivacka. tedy mimo proflaknuteho !136 Kehren trail ze Stina k jezeru.. zkus hledat na <http://www.mtb-news.de/forum/forumdisplay.php?f=11>

I na zapadnim brehu je podle mapy dost moznostu, jen jsem tam zatim moc nepojezdil (vyzkousena jen jedna asflato-sotolina, pred vrcholem v cca 1700 nas zahнала zpet do udoli bourka..)

trail se 136 vraceckama: <http://www.gps-tour.info/cs/92/detail.22728.html>

bocca cocca,Bocca Cablone :<http://www.mtb-forum.it/bike/gardasee/cocca.htm>

ten titulek "nej trail na garde je vlasten na Idru":) ma neco do sebe. fakt super oblast..jen pozor na to, ze v pripade urazu tam v okruhu mnoha (nekde i desitek) km nenejadete zivacka a neni tam signal..

